

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Polom v Londonu.

Orjaško angleško prestolnico, kjer se steka bogastvo iz vseh delov sveta, zadela je te dni hud udarec, še hujši nego je bil maja meseca 1873 l. zloglasni „Krach“ na Dunaji. V Londonu nastal je finančni polom, kakeršnega mogočna „City“ izza 1866. l. še ni doživela, in tega poloma tresaji čutijo pa se že na vseh borsah na evropski celini. Vse borse so vznemirjene, vse delnice padle so za več odstotkov. Prizadeta je močno borska v Berlinu, prizadeta pa tudi Dunajska, na kateri so na primer delnice zemljišno-kreditnega zavoda (Boden-Creditanstalt) v štiriindvajsetih urah za dvanajst goldinarjev, druge za 8, 9 do 10 gld., prizadeta je Budimpešta in druga večja trgovinska središča.

Ves polom sprožila je stara in izredno veljavna tvrdka Baring Brothers, ki je imela 500 milijonov temeljnega kapitala, v katere upravnem avetu so bili principi in prvi denarni veljaki, ki je uživala tako brezmejno zaupanje, da nihče misliti ni hotel, da bode taka hiša plačila ustavila. Zastopnik banke Baring naznanil je bil že začetkom novembra guvernerju angleške banke svoj položaj. Guverner je hitro spoznal pretečo nevarnost za vse trgovske kroge in z največjo tajnostjo pričel svoje korake, mej katerimi je bil prvi ta, da je pooblaščenca poslal v Pariz prosit za 75 milijonov frankov posojila, katere je tudi francoska banka takoj in z jako povoljnimi uveti dovolila. Ko je došlo zlato iz Pariza in je bil angleške banke zaklad že podkrepjen, povabil je guverner odlične banke in tvrdke dne 14. t. m. v posvetovanje in povabljeni so stoprav sedaj zvedeli, kako slabo stoji toli slavna tvrdka Baring Brothers. Tajnost čuvala se je s toliko skrbnostjo, da je bila odstranjena že največja nevarnost, ko se je razširila vest ob insolventi Baringovi. Da se prepreči hujše zlo, sestavil se je sindikat in podpisavale so se debele vsote in brzojavno se nam poroča, da je garancijska glavnica dosegla že 20 milijonov funtov šterlingov ali četrt milijarde.

To je lepa vsota, pomagala bode rešiti marsikatero Londonsko trgovsko hišo, posledic poloma pa ne bode odpravila. Polom je moral priti, kajti Londonska borska ostavila je pota nekdanje solidnosti in vrgla se na najsrajnejo spekulacijo, katero je znani slepar Placht krstil na vabeče ime: „Höchste Fructifizierung“. Kakor nekdanj na Dunaji, bilo je v Londonu ustanovljanje v najbujnejšem cvetju in ker so se povsod zniževale obresti, dajal se je denar na taka podjetja, katera so obetala visoke dividende. V petih letih do začetka tega leta podpisalo se je na Angleškem sedem milijard, do oktobra t. l. pa še posebej blizu poldruga milijarda za inozemska posojila in podjetja.

V Angliji sami snovali so se velikanske pivovarne, v severni Ameriki kupovala orjaška zemljišča, v Afriki jame, kjer se kopljejo dijamanti in zlato. Segali so tudi v Avstrijo, kupovali tu hotele, mej njimi znani Ronacherjev zavod, skušali investovati svoje novce v tiskarne, celo v časopise, v rudnike, pivovarne in ker je bilo denarja še v izobilju, našli so v južni Ameriki novo polje podjetnosti svoji. Posodili so velikanske vsote tamošnjim republikam, v prvi vrsti Argentini in Uruguayu.

A tu zadeli so na nezdruva tla. V Argentini buknil je ustanek, v Uruguayu pa je nastal polom, posledica temu je bila, da tvrdka Baring argentinskih obveznic ni mogla več oddati. K temu so pa še došli razni dogodki v Severni Ameriki, ki so položaj še poosttrili in krizo v Londonu izzvali.

Kakor se stvari sedaj kažejo, bode Londonski polom imel isti značaj, kakor ga imajo vsi in kakor je že sploh v naravi. Velike ščuke požró male in potem je zopet nekaj časa mir. Tako je bilo na Dunaji, tako bode sedaj v Londonu. Najhujše prizadeti bodo mali ljudje, ljudje z malim kapitalom, do služkinj in hlapcev, ki so, zapeljani po sijajnih obljubah, prodali svoje dobre papirje in svoje teško prislužene novce naložili v eksotičnih, sedaj brezvrednih papirjih, kajti baš na borsi velja: Jokajo se milijoni, da se jeden veseli. Oni izgubili bodo vse, finančni baroni pa bodo še povečšali svoj

kup, kajti baš pri takih neizgudah je prilika ugodna, saj je tudi ob motni vodi najboljše ribe loviti.

Deželni zbor kranjski.

(XII. seja dne 20. novembra leta 1890.)

(Dalje.)

Posl. Hribar poroča o zgradbi nove deželno-branske vojašnice, katere skupni stroški znašajo vsoto 267.976 gld. 20 kr. Postavna in po tarifih določena najmovina, katero bode plačevalo deželno-bransko poveljništvo v Gradci znaša 8838 gld., skupno z drugimi dohodki pa okoli 10 do 11 tisoč, tako da bode glavnica se obrestovala približno s 4%. Finančni odsek predlaga:

1. Poročilo deželnega odbora jemlje se na znanje, ob enem pa se dež. odboru naroči, da preiskuje komisijonelno nemudoma in natančno vse okolnosti, ki so nastale mej stavbo deželno-branske vojašnice in da ukrene vse potrebno, da ne bodo trpeli škode interesi dežele.

2. Za dogradnjo deželno-branske vojašnice dodeljuje se dodatni kredit 50.000 gld. ter za l. 1891 postavlja v proračun znesek 160.000 gld.

Posl. Braune poroča o prošnji občine Čeplje, da se deželna cesta Kočevje-Črnomelj ne preloži čez Nemško Loko. Prošnja se izroči dež. odboru v preiskavo.

Posl. dr. Tavčar poroča o prošnji mestne občine Idrija in občin Dole in Ravte za uvrstitve občinske ceste Idrija-Veharše mej okrajne ceste. Tudi ta prošnja izroči se deželnemu odboru.

Posl. Povše poroča o prošnji občin Št. Jurij in Lipljene zavolj podpore za napravo nove občinske ceste iz Št. Jurja do vasi Tlake. Po predlogu finančnega odseka se dovoli podpora 200 gld., za izdelavo tehniškega načrta in 800 gld. za zgradbo mostov in uravnavna dela.

Isti poslanec poroča v imenu upravnega odseka gledé poprave občinskih potov iz Črnega vrha na okrajno cesto Vrhnika-Polhovi Gradec. Vsprejme se nasvet: Da sme deželni odbor imenovanimu občinama dovoliti primerno podporo ali pa neobestno

LISTEK.

Nova šolska knjiga.

V poslednjih letih se je mnogo razpravljalo v časopisih, knjižicah in na shodih strokovnjakov o podučevanju v živčih jezikih. Sedanja naučna metoda začenja s pravili, po katerih se imajo besede izgovarjati; zato imajo prve „lekcije“ celo šaro posameznih besedi, glagolnih oblik in nezvezanih stavkov. Namesto konkretnih stvari (pesmi, povesti) podajajo se učencu abstrakcije, ki se razlete tudi po večletnem pouku kakor pleveli v vetru.

Podlaga novi naučni metodi je skladno berilo; učenec je navajati po induktivem načinu, da razumeva jezikovna pravila. Zato prednjačijo povsod izgledi, iz katerih si izvaja po navodu učitelja učenec sam slovniška pravila. Šele potem, ko si je že po induktivni metodi prisvojil najmenitnejše oblike in pravila novega jezika, sestavi jih učitelj pregledno v malo besedah.

Na podlagi te metode je spisal g. prof. J. Lendovšek slovensko slovnico in berilo za srednje nemške šole in učiteljska.*) Povod sta mu dala po-

*) Slovenisches Elementarbuch für Mittelschulen und Lehrerbildungsanstalten von Jos. Lendovšek k. k. Prof. am Staatsgymnasium in Villach. Wien, 1890, im k. k. Schulbuchverlage.

manjkanje pripravnih učnih knjig in razpis vis. ministerstva za uk in bogočastje z dne 9. maja 1887, št. 10 242, ki urejuje slovenski poduk na pripravljalnicah Celovške in Beljaške gimnazije po sledečim vodilu: Pripravljalnicam za Neslovence je namen dovajati učencem, kar je moči, jezikovne tvarine po najkrajšem potu. Ta smoter se doseže lože in hitreje po empirično-analytični metodi, kakor po syntetično-gramatiški; zato dobiva prva pri podučevanju v živčih jezikih od dne do dne večjo veljavo. Priporoča se začetni poduk s skladnim berilom, kojega vsebina je lahko umevna.

Lendovškova knjiga se deli na štiri dele: Prvi obsega berilo, drugi razlaganje vaj, tretji kratko slovnico, četrti slovensko-nemški slovarček.

Za berilo je porabil pisatelj po večjem Slomškovu povesti, katere po preprostem jeziku in podučnosti vsebine posebno ugajajo mladini. Ne jedne besede ali stavka ni najti, nad katerim bi se mogel učitelj ali mladina v kakeršnemkoli oziru spodtikati. In samo to je že velik napredek proti Sketovi knjigi, v kateri se nahajajo sledeči vadbeni stavki: „Mit dem alten Rasiermesser kann ich nur noch Nägel schneiden“, „ich will dem kleinen Bruder die Haare scheren, denn seine Haare sind schon zu lang“ (str. 35 in 57). Poleg teh bi lahko navedli še celo kopo jednako suhoparnih, ki prav dobro značijo estetični okus naposled imenovanega spisovatelja.

V drugem delu je poudarjati preglednost slovniške tvarine. V nobeni slovenski slovnici se niso razlagale na izgledih premembe na glasnikih (stopnjevanje, podaljšatev, mehčanje, jotovanje, prilikovanje, razlikovanje in druge premembe) tako jasno, kakor v Lendovškovi. Želeli bi le, da bi gosp. pisatelj v drugi izdaji razpravil samoglasnik „o“ tako obširno, kakor „e“ v sedanj. Paradigme za sklanjo samostalnikov in osebnih zaimen obsejajo po dve strani, jednako vzorci za tvoritev glagolnih oblik vseh vrst; učenec si jih torej lahko že po pogledu prisvoji. Posebno priznanje si je pridobil pisatelj s tem, da je po vzgledu Curtius-ove slovnice prvi sestavil slovenska vzajemna zaimena in vzajemne zaimenske prislove. Doslej jih v tako pregledni sestavi še nismo brali v nobeni slovenski slovnici in smelo rečemo, da je ž njo Nemcem znatno olajšal poduk v tem nekaj težavnem delu slovenske slovnice.

Marsikateri strokovnjak bode pogršel v Lendovškovi knjigi nemških vaj. Ako se ne motimo, prišteva se pisatelj k tistim reformatorm, ki odločno zmetavajo vsako prestavo. Vsakdo mu bode prihrdil, da je velik razloček, če prevaja učenec s pomočjo slovarja nemške stavke v slovenščino, ali pa, če obnavlja z lastnimi besedami prebrano slovensko tvarino. V prvem slučaju ima vedno očči obrneno na tiskan stavek ter si prizadeva učitelja

posojilo, če se zavežeta pripomoči s primernim doneskom in če eden del stroškov prevzame Vrhiški cestni odbor.

Posl. Stegnar poroča o §. 9. letnega poročila dež. odbora, ki se vzame na znanje in se pritrudi prošnji dež. odbora do vlade, da privoli dosežani način proračunovanja upravnine pri sirotinskem zakladu.

K št. 14 oglasi se posl. Krsnik gledé komisije za premestitev bolnice iz Komende v Kamnik. Ni misliti, da bi se po zmislu ustanovnega pisma Glavarjeve ustanove bolnica mogla prenesti. Opozarja deželni odbor, naj se ozira na želje Komenčanov. Razmere so se predrugačile, neso več tako ugodne za preložitve v Kamnik, kjer se je upalo po ceni kupiti Hostnikovo hišo. Zdaj bode na južni strani mesta kolodvor, tam se bode mesto razširjalo, torej ne kaže tja staviti bolnice. Dež. odbor mora se posebno ozirati na ustanovno pismo. Če se očita, da je voda slaba v Komendi, napravi se lahko vodovod, ki bode dolg samo jeden kilometer.

Deželni predsednik baron Winkler omenja, da gledé št. 7. se deželna vlada ujema z mnenjem deželnega odbora, gledé št. 8. pa je stvar v rešitvi pri ministerstvu.

Posl. dr. Schaffer omenja, da se bode stvar reševala z ozirom na ustanovno pismo, da bosta vlada in kurat gotovo storila svojo dolžnost.

Poročevalec Stegnar ima končno besedo in se vsprejme predlogi.

Posl. Ogorelec poroča o §. 11. istega poročila „različne stvari“.

K št. 5. oglasi se poslanec Krsnik ter stavi in utemeljuje naslednjo resolucijo:

Iz člena 19. tem. zak. z dne 21. decembra 1867, št. 142, drž. zak. izhaja pravica zahtevati, da uradi vsake vrste s slovenskim prebivalstvom v slovenskih pokrajinah izključno slovenski poslujejo, in se zahteva v ta namen:

a) Da vlada imenuje za urade v slovenskih pokrajinah uradnike v govoru in pismu popolnoma zmožne slovenščine, katere znanje imajo dokazati pred redno komisijo višjega sodišča oziroma namestništva:

b) da vlada tudi sama čuva nad tem, da se oblastva v poslovanju s slovenskim prebivalstvom v istini slovenščine poslužujejo.

Posl. dr. Schaffer pravi, da v nobenem zasedanju se ni stavljalo toliko predlogov, ki ne spadajo v kompetenco deželnega zbora. Treba je konec storiti tem agitacijam. (Oho!) Sklicuje se na „Gewohnheitsrecht“ (pravo navade), da so se delale skušnje le v nemškem jeziku. Krivično bi bilo zahtevati, da kandidati delajo skušnje v slov. jeziku. (Krsnik kliče: Saj jim ni treba k nam hoditi.) To se bode pač zgodilo morda v 100 letih. (Ohoklici in smeh mej poslanci.)

Posl. Hribar: Kadar se oglašamo za kako narodno pravico, vedno se oglašajo nasproti gospodje z one strani. Poudarjala se je nedavno dobrotnost, katero naj bi kazali mi, a tega pa se vender ne more zahtevati od nas, da bi sebe ljubili manj nego druge. Dr. Schaffer je rekel, da, hvala Bogu,

kos za kosom zadovoljiti. Ker mora vedno oba jezika primerjati, izmakne se mu navadno ravno to iz uma, kar je pravo. Vsled tega se ne more v učenci razviti zmožnost, celo vrsto mislij jasno in hitro pregledati. V drugem slučaju ima kaj pozitivnega pred seboj in se zategadelj polagoma navadi misliti v slovenskem jeziku. Sicer se da marsikaj navesti za prestavo iz nemškega jezika v slovenski. Prevod dobrih skladnih vaj je tako rekoč neprestana duševna gimnastika, ki kaže, do kake spretnosti je učenec došel v pravi porabi oblik in pravil. Da bi tedaj knjiga ustrezala tudi tistim tovarišem, ki popolnoma ne zametavajo prestav, naj bi se dodale drugi izdaji še nekatere nemške vaje. Kdor hoče po navadni metodi uspešno podučevati, treba mu je vse dobro preudariti in učno stvarino primerno urediti. Da bi to delo svojim tovarišem nekoliko zlažšal, spisal je prof. Lendovšek poleg knjige še „kratko vodilo pri poduku v slovenskem jeziku“.

S tem smo označili le glavnih potezov osnovo Lendovškovih knjig, a že to svedoči, da je izvrstno učilo in zategadelj jo prav toplo priporočamo vsem tovarišem in onim krogom, ki se zanimajo za šolstvo in poduk v slovenskem jeziku.

V Ljubljani, 19. novembra 1890.

— r —

zdej veje drug veter. Je li pa to v interesu justice, če se nastavlja uradniki, katerih strankarstvo je znano? Dr. Pražak bil je mož, ki je poznal razmere narodov, imel je voljo biti pravičen. Izpiti se ne delajo v nemščini niti na Poljskem niti na Češkem. Nemški jezik nema nikakešne prednosti. Bližamo se oni dobi, da se bo izreklo, da vsak jezik ima jednake pravice. Padel bode tu tak „Gewohnheitsrecht“, kakor ga je omenjal dr. Schaffer. Nemške manjšina se zastoni trudi, da bi ostavila kolo časa. Če se uradniki, ki službujejo mej nami, nečejo učiti našega jezika, naj služijo tam, za kjer imajo sposobnost. On priporoča resolucijo. Nemška manjšina naj bi res pokazala, da ima kaj dobrohotnosti. Če nam očita nestrpnost, mora se reči, da vidi pezdri v naših očeh, bruna v svojih pa ne.

Deželni predsednik baron Winkler ni opazil, da bi vel drug veter, kakor se je prvi izrazil poslanec Krsnik, tudi posl. Hribarja izrek o strankarstvu uradnikov mora zavrniti v imenu vlade.

Posl. baron Schwegel pravi, da bi se tako važna uprašanja ne smela utihotapljati, ker ni mogoča diskusija o predmetu, katerega se ne pozna dovoljno. Predlog da ni utemeljen sam v sebi, da je v protislovju z onim za ustanovo pravne akademije. Državni jezik je nemški in mora biti, ne iz jezikovne arogance, nego iz državne potrebe izvira to. Ker je to vprašanje državopravno bode on glasoval proti resoluciji.

Posl. Krsnik zavaruje se proti očitaniu, da bi bil utihotapil predlog. Tolikrat se je že govorilo o tej stvari, da je vsacemu dovolj jasna in ni potreba nobene komisijonelne razprave. Prilika zdela se nam je primerna in stavili smo uprašanje v razpravo. Zavrača barona Schwegla trditve. Na Nemškem so se stoletja učili in polagali izpite kandidati v latinskem jeziku, a lahko so uradovali potem, ker so znali jezik naroda. Uradniki pri nas morajo biti večši nemščine, a treba jim je znati istotako slovenski. Mnogi Nemci so se našega jezika bolje naučili, nego rojeni Slovenci. Če zahtevamo, da se vsak uradnik skaže, da je zmožen slovenskega jezika, je to le pravično.

Pri glasovanju vzame se odobrovalno na znanje poročilo. Resolucija Krsnikova se vsprejme z vsemi narodnimi glasovi.

Posl. Murnik poroča o prošnji občine Dvor zavolj podpore za napravo brvi čez Krko. Prošnja se izroči deželnemu odboru, da jo preišče in dovoli primerne podpore.

Posl. Detela poroča o prošnji cestnega odbora v Trebnjem, da bi se okrajne ceste posipale kakor dozda. Izroči se deželnemu odboru, da jo reši na primeren način.

Posl. dr. Tavčar poroča v imenu upravnega odseka o načrtu zakona o zemljiško-knjižnem upisu na podstavi zasebnih listin v malostnih zemljiško-knjižnih stvareh, kakor ga je predložil v jedni prvih sej posl. Pfeifer. V dolgem, stvarno prav dobro utemeljenem govoru razlagal je poročevalec, zakaj se upravni odsek ni mogel ogreti za predlog Pfeiferjev. Z novo zemljiško knjigo storili smo velik korak naprej, zemljiška knjiga je zdaj dobro urejena. Realni kredit potrebuje mnogo kavitel. Upravni odsek se je vprašal, kak uspeh bi imel novi zakon gledé javne knjige? Statistične date, katere čita poročevalec, so odločilne. Parceliranje je žalibog splošno, razkosavanje posestev tako, da je groza. Skoro polovica poslov spadala bi v nov zakon, omajal bi se glavni steber, na katerem sloni javna knjiga. Upravni odsek je torej proti nasvetovanemu načrtu novega zakona. Poudarja se, da bi se kmetu prihranilo stroškov. Tudi to je preudarjal upravni odsek. Predpisi, kako se morajo napravljati listine, so natančni. Teško, da bi ljudstvo samo moglo napravljati jih. Tudi po novem zakonu hoditi bi moral kmet v mesto pri posojilih ali prodajah, kajti upnik ali kupec zahteval bo to, da se preveri v javni knjigi. Celo več stroškov bi imel kmet, ker bi zakonni pisarji slabo sestavljali listine, potem pa bi vender moral iti k notarju. Ako pa bi bile premalo kolekovane, plačevati bi bilo kazni morda mnogo več, kakor zdaj za legalizacijo. Navaja daljne nevarnosti gledé definicije zaupljivosti prič in gledé mogočih sleparij, ki bi se lahko dogajale. Z ozirom na vse razloge in tudi na izjavo notarske zbornice nasvetuje upravni odsek: Preko predloga poslanca Pfeiferja — ki se glasi: Malostne zemljiško-knjižne stvari v zmislu državnega zakona z dne 5. junija 1890, drž. zak. št. 109, so one, pri katerih v dotičnih listinah napovedani znesek kake

terjatve ali cena ali vrednost kake legovine ali kakega prava sploh ne presega vsote 100 gld. brez obresti in postranskih pristojbin. — naj se preide na dnevni red.

Posl. Pfeifer zagovarja na kratko svoj predlog ter predlaga glasovanje po imenih, da se natančno razvidi razmerje glasov.

Posl. Pakiž priporoča, da se vsprejme predlog Pfeiferjev. Ne govori iz sovraštva do notarjev, ampak želi olajšavo stroškov. Tudi on želi ustno glasovanje.

Posl. baron Wurzbach govori obširneje o legalizacijah in konečno priporoča odsekov predlog.

Posl. Višnikar pravi, da se popolnoma strinja z nazori upravnega odseka, katere je razložil poročevalec. Govornik pravi, da je tudi kmetski sin, da gorko čuti za kmetski stan, a govori kot izvedenec. Kot sodnik ne bi imel uzroka govoriti proti predlogu Pfeiferjevemu, ker sodišča imela bi mnogo manj opraviti. A tehtni uzroki govoré proti novemu zakonu. Pota h katastru in zemljiški knjigi morala bi se vse jedno delati. Dobro narejene pogodbe so najboljše varstvo. Omenja takozvanih „Bauernfänger“. Zakotni pisarji imeli bi največi dobiček. A tudi odvetniki bi pridobili, če bi torej poročevalec zastopal svoj stan, a ne stvari, moral bi glasovati za nov zakon. Z veseljem pozdravlja sklep upravnega odseka in ga toplo priporoča.

Poročevalec dr. Tavčar omenja, da nasprotiki predloga upravnega odseka neso navedli nobenih argumentov. Čudi se, zakaj se posl. Pakiž ni oglasil v odseku. Ljudstvo še ni dovolj izobraženo, da bi samo moglo delati take listine, pravne izobrazbe ne more imeti. Dober jurist mora se dolgo vrsto let učiti. Konstatuje kot odvetnik in pravni zastopnik, da bi se gotovo po preteku 10 let silno kesali, če bi sklenili novi zakon.

Pri glasovanju vsprejel se je upravnega odseka nasvet z 21 proti 10 glasovi, torej se je odklonil novi zakon.

Proti predlogu upravnega odseka glasovali so z ne: Detela, Dragoš, Gorup, Kavčič, Klun, Lavrenčič, Ogorelec, Pakiž, dr. Papež, Pfeifer. Ostalih 21 navzočih poslancev glasovalo je za predlog z da. (Konec pri h.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. novembra.

Deželni zbori.

Moravski deželni zbor je odklonil predlog grofa Serenyja, da se v skupini veleposestva uvede proporcionalno zastopstvo vseh strank. To je bilo pričakovati, ker se nemški liberalci bojé za večino. Predlog dr. Šromov, da bi se pomnožilo število deželnih poslancev iz skupine kmetskih občin, se je pa izročil deželnemu odboru, da poizveduje, v koliko so želje predlagateljeve utemeljene. Drugo leto bode deželni odbor poročal o svojih poizvedbah deželnemu zboru. Konečna usoda Šromovega predloga pa najbrž ne bode niti boljša nego je bila usoda Serenyjevega.

V šlezjskem deželnem zboru so slovanski poslanci jeli odločno zahtevati, da se deželni zakoni izdajajo tudi v češčini in poljščini. Nemci tega predloga neso naravnost odklonili, temveč hočejo to stvar s tem zavleči, da so stvar izročili deželnemu odboru, da jo pretresa in odloči, bi li bile take izdaje deželnih zakonov umestne.

Vnanje države.

Izseljevanje iz Rusije.

Sedaj se že ne izseljujejo le iz Poljske, temveč tudi iz pribaltijskih provincij. Vlada je naročila uradnikom, da potujejo od sela do sela in narod odgovarjajo od izseljevanja. Ker mnogi izseljenci vzemo seboj rojstne liste namesto potnih listov, se je izdala naredba, da se ti dokumenti ne smejo izdajati, ako dotičnik ne dokaže, čemu ga potrebuje.

Kardinal Lavigeri

se je močno zameril francoskim monarhistom, ker je v govoru pri banketu na čast generalnemu štabu francoskega brodivja v Algieru se izrekel, da je patrijotična dolžnost francoskih katoličanov, da se pridružijo republiki. Ker je omenjeni kardinal jako uplivna oseba tudi pri Vatikanu, je sedaj jasno, da Rimaka kurija v načelu ni več nasprotna republičanski obliki. S tem pa monarhisti zgube močno orožje iz rok, kajti dozda so pod versko krinko skušali doseči namene svoje.

Francoska konservativna republičanska stranka

se bode posebno potegovala, da se vojaški in šolski zakon premenita v konservativnem zmislu. Pred vsem se mora po mislih te stranke občini dati upliv pri izbiranju učiteljev in se ne smejo duhovniki izključevati od učiteljskega stanu, če dokažejo

sposobnost. V šole naj se uvede zopet veronauk vsaj za učence, katerih stariši to žele. Kar se tiče vojaškega zakona, naj se dovoli, da se bodo semenišniki izvežbali le za oskrbovanje bolnikov.

Pruski deželni zbor

začel je posvetovanja o jako važnih reformah. Mej drugim bode sklepal nov ljudskošolski zakon. V vladni predlogi se posebno naglašja, da se imajo šole urediti, kakor zahtevajo razmere gledé na veroizpovedanje prebivalstva. Katoličani morajo torej dobiti katoliške, protestantje pa protestanske šole. Velik upliv se bode prepustil cerkvam in verskim družbam gledé na urejanje pouka v veronauku. Katoliški centum pa s predlogo vendar ni zadovoljen, ker misli, da daje cerkvi še premalo pravic.

Občna volilna pravica v Belgiji.

Mej belgijskimi konservativci je veliko nasprotje glede uvedanja občne volilne pravice ali vsaj razširjenja volilne pravice. Večina je proti občni volilni pravici, a vendar bi privolila, da se volilna pravica razširi. Nekaterniki so pa proti vsakemu razširjenju volilne pravice, drugi pa zopet nemajo nič proti temu, če se v tem oziru popolnoma ustreže željam nižjih stanov.

Anarhistični list.

V Londonu izdaja neki Italijan anarhističen list „L' International“. Ta list je nedavno poučeval čitatelje, kako se gledališča zažgó, ko so v njem zbrani boljši meščanski stanovi. Navel je neko sredstvo, s katerim se lahko doseže ta namen. Francoska vlada je zaradi tega ta list prepovedala v Franciji.

Dopisi.

S Krškega 18. novembra. [Izv. dopis.]

Vsled bolehnosti g. župana V. Pfeiferja prevzel je vodstvo županstva njegov namestnik g. Janez Mencinger, katero je tudi tekom osmih mesecev natančno izvrševal v korist občini Krški.

Mož poštenjak prve vrste bil je in ostane gotovo vnet za občinski blagor, hoteč pomagati revni občini, da more izvrševati svoje dolžnosti, ne da bi se davkoplačevalcu preveč naložilo občinskih naklad upeljal je druge priklade, seveda je ravnal vedno in pravično z občinskim odborom. Kar se je prej porabilo, obnovil je on tako, da občinska blagajnica ne bode vedno prazna, in to morda nekaterne peče, a red je bil pri občinskem uradu uzoren.

Dne 17. t. m. se je pa g. dr. Mencinger odpovedal vsaki časti pri županstvu; uzroki so baje: nebriznost zastopnikov občinskega odbora za blagor občine; in to odpoved bode najbolj občutil občinski urad na Krškem, oziroma g. tajnik in sluga, katera so bile vedno odprte duri in vrata v občinskih zadevah do gospoda županovega namestnika. Obžalovati je torej tako izgubo v občinskem odboru.

Nemški „tejater“ v Krškem dobro uspeva, vsak večer so prostori polni, če tudi se igra (predstavlja) „Farovška kuharica“ ali pa „Garibaldi“.

Čudno je to, ko smo pred leti imeli slovenske besede z igro, moral je odbor predložiti ves vsopred c. kr. oblastvu v pregled in pred 15 leti, ko se je imela predstavljati na Krškem „Trojednica“ — kostime je bil tedaj poslal, kakor sem poizvedel po prijatelji Tonetu, g. operni pevec Josip Noll iz Zagreba. Ranjki c. kr. glavar Schönwetter je pa bil predstavo prepovedal. Dr. Karl S. je v Brežici „telegrafiral“ in je šla „Theatergesellschaft“ na Videm čez Savo.

Nemškemu „teatru“ na Krškem pa tega ni treba, če tudi igra: „Farovško kuharico“, ki more naše č. gg. duhovniškega stanu žaliti, in „Garibaldi“, ki diši po irredenti; je že tako, pa mirna Bosua.

Čez jedno leto je Krško bilo brez cimentarja za vinsko posodo, no zdaj smo vendar dobili „c. kr. Aichmeistra“. Vsi oni, katerih je bilo za to službo na pošteno računjeno 15, bi bili pa bolj pametni, če bi skupno dotične koleke per 7 gld. 50 kr. v korist kake dobrotelne ustanove porabili, ker je za „post festum“ in pri letošnjem izvrstnem Dolenci škoduje želodec.

Šimena Paternostra gomila je bila na Vseh Svetih pošteno okrašena, pevci so mu nagrobno zapeli in vsak si je mislil to svojo: Šimna ni več mej nami, a mi pridemo (ali prav za prav nas ponesó) za njim.

Na Vidmu onkraj Save na Štirkem je zaklal neki Jožef Koritnik mladeniča brez vsacega povoda; morilca imajo v Brežiškem c. kr. okr. sodišči pod ključem.

Domače stvari.

— (Dnevni red jutranje seje dež z bora kranjskega) obsega več zanimivih točk mej njimi: „Poročilo fin. odseka o zgradbi nove bolnice v Ljubljani; o podpori za višjo dekliško in gospodinjstvo šolo pri Uršulinkah v Ljubljani; poročilo glede nasveta, da se pošlje doktor zdravilstva v Berlin k dr. Kochu, itd. Posebno pri uprašanji višje dekliške šole utegne se razviti obširnejša razprava.

— (Slovenska interpelacija v deželnem zboru štajerskem.) Poslanec dr. Dečko, in tovariši Vošnjak, Jerman, dr. Serbec in dr. Lipold predložili so pred več dnevi interpelacijo v slovenskem jeziku. Ker interpelacije dlje časa ni bilo na dnevni red, vprašal je v torek dr. Dečko, zakaj da ne. Deželni glavar je izjavil, da je interpelacijo zmatral za prevod ob enem uložene nemške interpelacije. Sedaj pa je ta interpelacija na nemški preložena in predvčeraj čital je dr. Dečko svojo slovensko interpelacijo. Interpelacija naperjena je proti oblastvom, katera slovensko prebivalstvo še vedno z nemškimi dopisi nadlegujejo. Mnogo je občin, kjer nihče nemški ne umeje in vendar se ne bode zahtevalo, da bi se župan samo zaradi tega nemški učil, da bi mogel čitati dopise cesarskih oblastev. To je proti zdravi pameti. Ko se je interpelacija prečitala, izjavi deželni glavar, da je nemški prevod avtentični tekst, ker opravični red na rabo slovenskega jezika ni mislil, „translatorja“ v deželnem zboru pa ne pozna.

— (Izpred sodišča.) Pri današnji obravnavi pred deželnim sodiščem, ki je trajala od 1/2 10. ure dopoldne do 1/2 2. ure popoldne, bila sta stolni kapelan Andrej Kalan in posestnik Janez Jevc krivima spoznana pregreška člena VI. postave z dne 17. decembra 1862, zaradi kupovanja glasov pri Ljubljanskih občinskih volitvah in obsojena s porabo §. 266. Andrej Kalan na štiri najst dni navadnega zapora, Jan. Jevc z nadaljno porabo §. 261. na sedem dni navadnega zapora, poostrenega z dvema postoma. Zagovornik dr. Mosche je takoj napovedal ničnosti pritožbo. Obširnejše poročilo o jako zanimivi obravnavi, pri kateri je predsednik sodišča gospod Pleško na predlog državnega pravdnika dr. Ferjančiča, pričo Pavla Kosa zapreti dal, ker je zaprisežen krivo izpovedoval, priobčimo v jutranji številki.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 23. t. m. bode četrta gledališka predstava; predstavljala se bode drama iz meščanskega življenja: „Marija Magdalena“. Ta drama spada k najboljšim proizvodom dramske književnosti iz novejšega repertoarja, bila je že tudi priobčena v „Slovenski Taliji“ in zdaj jo je „Dramatično društvo“ spravilo na oder.

— (Sokolski zabavni večer) bode jutri, v soboto v steklenem salonu Ljubljanske čitalnice.

— (Imenovanja in premeščenja.) Premeščena sta sodiško pristava Anton Pellegrini iz Buj v Tržič (Monfalcone), Henrik pl. Bartolomei iz Podgrada v Koper. Sodiškim pristavom pri okrožnem sodišči v Gorici imenovan dr. Ernst Cristofeletti, sodniškimi pristavi pa avskultantje: Stefan Tripalo za Krk, dr. Anton Sbisza za Buje, dr. Jakob Orbanich za Motavun, Rudolf Musina za Ajdovščino s službovanjem pri okrožnem sodišči v Gorici, Matej Primožič za Podgrad in dr. Henrik Tuma za Tolmin.

— (Iz pisarnice „Dramatičnega društva“.) Naznanili smo že, da se dne 25. t. m., (to je v torek) prične poseben tečaj za učence in učenke dramatične šole. Pouk bode dvakrat na teden, v torek in četrtek, in sicer og 7. do 8. ure zvečer. Kdor želi ustopiti v to šolo, v kateri je pouk brezplačen, oglasi naj se v torek dne 25. t. m. v sobi dramatičnega društva.

— (Izpit v dramatičnem društvu.) Včeraj so imeli učenci in učenke dramatične šole, katero vzdržuje dramatično društvo v Ljubljani, teoretičen izpit. Izpit se je vršil pod nadzorstvom odbora dramatičnega društva. Šola je trajala dva meseca in obiskovalo jo je šest učencev in dve učenki. Učitelj na tej šoli je g. Ig. Borštnik, ki je dva meseca predaval le teorijo o dramatičnem igranju, in zdaj bode treba skrbeti za to, da to obje pokaže v javnih nastopih, koliko sadu naša dramatična šola. Dasi je šola trajala le kratko dobo, vendar se je odbor dramatičnega društva

mogel uveriti, da ima društvo dober material, iz katerega utegnejo nastati dobri igralci, in je tudi upravičeno upanje, da se bode dramatično društvo preskrbelo z dovoljnim številom igralnega oboja in da bode tako zavzemalo v novem gledališči ono mesto, katero mu gre v resnici. Vsekakor je treba skrbeti, in društvo skrbi za to, da se bode uzdrževalo stalno slovensko gledališče in poleg tega stalno igralno oboje. Oboje je glavni smoter delovanju dramatičnega društva. To pa se bode lahko doseglo z blago podporo dežele in nje stolnega mesta Ljubljane.

— (V Višnji Gori) bili so pri včerajšnji občinski volitvi izvoljeni: Županom oosedanji župan Ant. Štepic: I. svetovalec Peter Gilly, c. kr. poštar; II. svetovalec Janko Škrbinc, nadučitelj; odbornikom Štefan Pirnat, Ivan Bartol, Franc Starcer, Jos. Zupančič, Jos. Dolenc; namestniki Fr. Sevšek, Fr. Koricki, Iv. Bernik. Ign. Turk. Pričakujemo, da se bodo v novem občinskem zastopu vendar že jedenkrat začelo zložno delovati v prid našemu zapuščenemu mestecu!

— (Velikanska buča.) Nedavno smo mej raznimi stvarmi poročali o veliki buči, 81 kilogramov teški, ki je na razstavi poljskih pridelkov v Budimpešti dobila prvo darilo, ker tolike buče ni bilo v celi državi. Danes nam je še dodati, da je to bučo na razstavo poslal gosp. Karol Švab, posestnik in mesar v Št. Pavlu v Savinjski dolini.

— (Na Podrečji fare Dobske) izvoljen je bil te dni županom Josip Štupica, posestnik in trgovec na Viči; svetovalci pa posestniki: Fran Majdič iz Vira, Martin Dokler in Frau Majhen iz Podrečja.

— („Zastava“) dobila je iz Serajeva vest, da se dela za spojenje Bosne in Hercegovine z Dalmacijo v jedno skupino.

— (Hrvatsko liečniško društvo) je tudi sklenilo, da pošlje jednega ali dva svojih članov v Berlin, da ondu proučita Kochov način za zdravljenje sušice.

— (Nemška šola v Zagrebu.) Kakor piše „Hrvatska“, v tej šoli ni nobene nabožne slike, temveč le podoba bana Khuen-Hederwary-ja. Taka je torej šola, katere bi Hrvatje že davno trpeti ne smeli.

— (Dvestoletnico osvobojenje Slavonije) od Turkov proslavljala je Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu z javno sejo, ki je bila včeraj ob 5. uri popoldne.

— (Pred velikim senatom v Zagrebu) bil je v sredo na smrt na vislice obsojen Jaka Gantar, 20letni kmetski fant, ker je, kakor smo o svojem času poročali, svojega tovariša Lovrenca Podobnika s sekuro ubil in potem uropal žepno uro in 3 gld. gotovine. Pred sodiščem v Požegi odložila se je razprava, ker so sodniki bili mnenja, da Gantar ni popolnoma zdravega duha, veliki senat pa je Gantarju prisodil smrtno kazen, katera se bode najbrže tudi izvršila, četudi je obsojenec prijavil ničnosti pritožbo.

— („Bralno društvo“ v Mengši) priredi v nedeljo 23. listopada 1890. veselico v društvenih prostorih, v spomin imendne presvetle cesarice Elizabete. Vspored: 1. Slavnostni govor. 2. Petje. 3. M. Vilhar: „Ljudmila“, deklamacija. 4. Tombola. 5. Prosta zabava. Začetek ob 6. uri zvečer. Ustopnina za ude 10 kr., za neude 20 kr. K tej veselici nljudno vabi odbor.

— (Razpisano) je mesto nadsodiškega svetnika pri deželnem sodišči v Ljubljani. Prošnje do 2. decembra t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 20. novembra. Danes sta poslanca Trojan in Skarda dr. Riegru naznanila, da izstopita iz staročeškega kluba. Isto je storilo še drugih osem staročeških poslancev. Kakor se čuje, bode Rieger svoj mandat odložil.

Pariz 20. novembra. Preiskava ob umoru Seliverstova doslej brezuspešna, a došla je brzojavka policiji, da je v torek zvečer prekoračil belgijsko mejo mož, popolnoma podoben Padlevskega opisu. Odposlali so se policijski agenti v Belgijo.

Praga 21. novembra. (Deželni zbor.) Pri nadaljevanji generalne debate o deželnem kulturnem svetu izjavil Schmeykal: Mladočehi nemajo nobene pravice, imenovati se svobodno-

miselna stranka. Mladočehov državnopravnih načel Nemci nikdar pripoznali ne bodo. (Klici: Nikdar!) Kdorkoli bode vladal, računal bode z Nemci na Češkem in moral se povrniti k misli sprave, ki je državna potreba.

Dunaj 21. novembra. V deželni zboru pozval je deželni maršal poslanca Schneiderja dodatno k redu za zadnji poskus imena visokocenjenih pokojnikov spravljati v zvezo z dvoimnim klicem.

Budimpešta 21. novembra. Zbornica poslancev nadaljuje debato o kulturnem budgetu. Minister Csaky navaja iz pisma kneza primasa Simorja prejšnjemu naučnemu ministru Trefortu besede, po katerih ni knez primas našel nikakršnih dogmatičnih ovir, da bi država vodila matrike.

Sofija 21. novembra. „Agence Balcanique“ opozarja na včeraj pričeto vrsto člankov v „Svobodi“, v katerih se zavrača pismo Kaulbarsovo Tatiševu v „Novem Vremenu“. Prvi članek pravi: Princ Ferdinand je iz početka mislil, da so rusko-bolgarska nasprotstva osobnega značaja, a prepričal se je, da je obratno. Princ je še vedno poln najboljših mislij glede Rusije, torej ne zadeva njega krivda, če so razmere še vedno napete.

Razne vesti.

* (Košutovo proslavljanje.) Protestantska občina v Zemlinskem komitatu je dne 31. oktobra praznovala stoletnico ondotne cerkve v kateri je bil krščen Košut. Pri tej priliki se je sklenilo, da se cerkev prenove in uzida ploča v spomin, da je bil tukaj krščen Košut. Za prenovljenje cerkve nabrali so že precejšnjo svoto.

* (Dekliške šole v Maroku.) Prefekt franjevskega reda Jose de Lerchundi, je dal v Tangiru napraviti dekliško šolo, katero je postavil pod patronat več odličnih dam. Predsednica odseka dekliške šole v Maroku je neka plemenita Španjolka. Učiteljice na teh šolah so sestre franjevskega reda. Kakor se kaže, se bodo te šole jako priljubile, poleg kristjanov tudi posebno židje vanje pošiljajo hčerke svoje.

* (Hôtel pod sekvestrom.) Grand Hôtel v Pragi, ki so ga nedavno Angleži preustrojili v delniško družbo, prišel je pod sekvester. Sekvester je dr. Gallus.

* (Ženska podjetnost.) Pokazalo se je, da je v Merzigu ob Saari nad polovico prodajalnic in obrtnih podjetij v ženskih rokah. Največjo tovarno v mestu ima ženska, ki jo tudi sama osebno vodi. Skoro vse večje prodajalnice in gostilnice imajo ženske. Vsa ta ženska podjetja dobro uspevajo in moški ne morejo v tem mestu z ženskami konkurirati.

* (Majhen pijanec.) Na parniku „Umbria“ je majhen deček Friderik Camp dobil steklenico močnega vina in jo do polovice izpraznil in vsled tega umrl.

* (Vojak orjaške postave.) V pruski gardski pešpolk je nedavno ustopil prostovoljec ne navadne velikosti. Visok je 2.25 m. torej 20 cm. višji, nego sloveči stotnik Pleskov. Polk poslednjih 40 let ni imel tako velikega vojaka. Tedaj je služil pri tem polku izučen gozdar, ki je meril 26 pruskih palcev. Zanj so bili morali napraviti celo posebno posteljo. Nekoč ga je pri paradi občudoval ruski car. Da bi car videl, kako veliko nogo ima ta orjak, mu je princ Karol privzdignil nogo. Mož je pa zgubil pravotežje in pal nazaj ter podrl dva moža za njim. Umrl je za sušico.

* (Debela ženska.) V Parizu umrla je devetnajstletna deklica, ki je tehtala 470 funtov. Visoka je bila 1.70 m., okrog pasa pa je merila 2.10 m.

VABILO.

Brate „Sokole“ uljudno vabim k prvemu sokolskemu

JOUR-FIXU

kateri bode jutri v soboto, dne 22. novembra t. l. v steklenem salonu čitalniške restavracije.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Nadejajoč se obilne udeležbe, kličem bratski pozdrav Na zdar!

Anton Trstenjak
reditelj.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Krajni šolski svet pri sv. Juriji ob Taboru priredil je dne 16. t. m. tombolo, katere čisti dohodek je bil namenjen šolarski kuhinji za revne učence, ki se ima v kratkem otvoriti. Da je bil uspeh tombole tako nepričakovano ugoden ter vrgel čistega dohodka 78 gld. 43 kr., zahvaliti se imamo pred vsem spoštovanim gostom, ki so se od blizu in daleč v tako obilnem številu tombole udeležili ter s tem pokazali, da jim je revna mladina pri srci in da radi sežejo v žep, kadar gre pomagati stradajočim otrokom.

Prisrčna hvala pa tudi vsem onim gospodom in gospem, ki so to podjetje z darovi v denarjih in krasnih dobrih tako velikodušno podpirali, in to so pred vsem visokorodna gospoda barona Friderik in Gustav Wittenbach, gospod izdelovatelj glasovirov M. Ropas, krajni šolski ogleda J. Apat, zastopnik „Slavije“ L. Apat, posestnik Urban Rajovec, gospa Cecilija Korun, Marija Ameršek in mnogo drugih, ki so s skupnim delovanjem pripomogli, da ima šolarska kuhinja danes gotovine 87 gld. Bog plati!

Sv. Jurij ob Taboru, dne 19. novembra 1890.

Janez Sirše,
predsednik kraj. šol. sveta.

Fran Šorn,
nadučitelj.

Kujci:

20. novembra.

Pri **Maltči**: Schwarz, Abeles, Bernardiner, Schick, Mandl, Engel, Spielman, Ivankovič z Dunaja. — Ogorevc z Dolenskega. — Anton iz Gradca. — Schlesinger z Reke. — Budai iz Budimpešte.

Pri **Slonu**: Epstein iz Trsta. — Kotar z Dobrove. — Pogačnik iz Cerknice. — Dr. Schmid, Schwentner iz Brežic. — Moline, Demberger iz Tržica. — Stiglič, Hellersberg z Dunaja.

Pri **južnem kolodvoru**: Schutzman iz Celovca. — Reiler, Prawitz iz Gradca. — Leuschner, Fischer z Dunaja. — Ziegler iz Trsta. — Kem iz Plizna.

Umrla so v Ljubljani:

20. novembra: Leopold Mave, delavčev sin, 5 dni, Resljeva cesta št. 1, za božjastjo.

21. novembra: Marija Šuber, šivilja, 20 let, Reber št. 11, za jetiko. — Fran Kovač, paznikov sin, 14 mesecev, sv. Petra cesta št. 19, za vnetjem sapnika.

V deželni bolnici:

19. novembra: Uršula Zabukovec, delavčeva žena, 50 let, za bramorico.

20. novembra: Jakob Fajgel, kovač, 46 let, za jetiko.

Loterijske srečke 19. novembra.

V Pragi: 47, 57, 79, 83, 23.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. nov.	7. zjutraj	746.7 mm.	0.4° C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	744.8 mm.	5.2° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	742.4 mm.	2.4° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 2.4°, za 0.6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 21. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88.05	gld. 88.10
Srebrna renta	87.90	88.10
Zlata renta	107.50	107.60
5% marena renta	101.10	101.10
Akcije narodne banke	977.00	978.00
Kreditne akcije	293.75	296.00
London	115.90	115.70
Srebro	—	—
Napol.	9.15	9.13 1/2
C. kr. cekini	5.48	5.48
Nemške marke	56.70	56.65
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	181
Ogerska zlata renta 4%	101	101
Ogerska papirna renta 5%	99	20
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	114	25
Kreditne srečke	100 gld.	183
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	157
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Javna zahvala

blagorodnemu gospodu **dr. Ljudevitu Jenku** za oteto mi življenje! Jaz, 60letna žena, sem bila čez dve leti v postelji. Imela sem zelo nevarno in smrtonosno srčno bolezen, iz katere se je jela razvijati vodenica. Le zdravila, katera je zapisaval modri in učeni gospod dr. Jenko, so me rešila gotove smrti, in njegova zdravniška izurjenost mi je podelila zopet zaželeno zdravje. K moji nevarni bolezni se je pridružilo še hudo unetje oči; ker je gospod dr. Jenko sloveč in najzanesljivejši zdravnik očesnih bolezni, mi je tudi moja očesna bolezen popolnoma ozdravil. Ves trud, katerega so mu moje bolezni prizadajale, naj povrne Bog blagemu možu.

V Dol. Logatci, dne 19. novembra 1890.

(861)

Jedert Sicherl.

Za fižakarje in mesarje!

Posestvo v Ljubljani s stanovanjem, hlevi, velikim dvoriščem, tik vode, s senožeti, **odda se v najem po pogodbi.**

Natančneje se izve v administraciji „Slovenskega Naroda“.

(857—2)

Srebrna kolajna na svetovni razstavi v Parizu 1889.

NAJBOLJŠI PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTNI
LE HOUBLON
FRANCOSEK FABRIKAT
CAWLEY & HENRY
PARIS.

Dobiva se v vseh trafikah in prodajalnicah galanterij.

(24) Glavna zaloga: OTTO KANTZ & CO., Dunaj. (134)

Vinska dražba pri Veliki Nedelji.

V četrtek dne 4. decembra t. l. bode se po dražbi prodalo

okolu 400 hektolitrov

pozno branega grajskega in cerkvenega letošnjega vina

v grajskih kletih pri Veliki Nedelji na Spodnjem Štajerskem, večidel brez posode.

Dražba se začne po prihodu osobnega vlaka ob 11. uri dopoldne.

Oskrbništvo graščine Velikonedeljske

dne 12. novembra 1890.

Ant. Jesih, oskrbnik.

(846—2)

RAZGLAS.

S tem se otvori XV. kralj. ogerska

DRŽAVNA DOBRODEJNA LOTERIJA

katere čisti donesek

se vsled najvišjega sklepa Njega ces. in kralj. apostolskega Velečastva z dne 12. aprila 1890 tako razdeli,

da dobé po jedno desetino čistega dobička, ki je pričakovati, društvo „Belega križa“, Budimpeštansko društvo za otroške počitniške kolonije, „Marije Doroteje društvo“, dobrodelno žensko društvo v Nagy-Bánya, obrtni muzej v szellski deželi, deželna sirotnišnica občinskih in okrožnih notarjev, Miskolška sirotnišnica ženskega društva v borsodskem komitatu, zaklad, ki se osnuje za uboge uradniške vdove in sirote, penzijski zavod ogerskih časnikarjev in nazadnje deželna gluho-nemnica v Zagrebu.

Dobitkov je odločenih 6767

in znašajo po naslednjem igralnem načrtu 160.000 goldinarjev, in sicer:

1 glavni dobiček . . .	60.000 gld.	
1 dob. à 10.000 gld. =	10.000	200 dob. à 50 gld. = 10.000 gld.
5 „ à 1000 „ =	5000	
10 „ à 500 „ =	5000	6500 „ à 10 „ = 65.000 „
50 „ à 100 „ =	5000	v gotovini.

Žrebanje bode nepreklicljivo dne 16. decembra 1890.

Srečka velja 2 gld. avstr. velj.

Srečke dobivajo se: Pri loterijski direkciji v Budimpešti (Pešta, Glavni carinski urad, polnadstropje), — pri vseh loterijskih, solnih in davčnih uradih, — skoro pri vseh poštah uradih, pri „Mercuriji“ na Dunaji in pri organih, nastavljenih v vseh mestih in večjih selih za prodajo srečk.

V Budimpešti, dne 1. oktobra 1890.

(798—3)

Kralj. ogerska loterijska direkcija.